

**Kansainvälinen asiantuntijajoukko yhtä mieltä:
Pneumokokkia vastaan pitää suojautua rokottamalla**

Yli 250 terveydenhuollon asiantuntijaa ympäri Euroopan kokoontui viime viikolla Istanbuliin, Turkkiin keskustelemaan pneumokokkibakteerista sekä siitä, miten lapsia ja koko väestöä voidaan suojata kyseisen bakteerin aiheuttamilta vakavilta infektioilta. Asiantuntijat pitävät pneumokokkitautien tärkeimpänä ehkäisykeinona pneumokokkikonjugaattirokotetta.

Käytäntö on osoittanut, että maissa, joissa pneumokokkirokote on otettu mukaan yleiseen rokotusohjelmaan, vakavien pneumokokki-infektoiden määrä on vähentynyt merkittävästi. Maailman terveysjärjestö WHO suositteli jo vuonna 2007 pneumokokkikonjugaattirokotteen liittämistä kaikkien maiden yleisiin rokotusohjelmiin (1). Suomessa Kansanterveyslaitos on todennut, että pneumokokkirokotteen tulisi olla mukana lasten rokotusohjelmassa. Suositus perustuu tutkimustietoon ja kokemukseen tällä hetkellä markkinoilla olevasta rokotteesta.

Pneumokokkikonjugaattirokote käytössä yli 90 maassa

Tällä hetkellä saatavilla on yksi pneumokokkikonjugaattirokote. Rokote suojaa lapsia seitsemältä tavalliselta pneumokokkibakteerityypiltä, jotka aiheuttavat muun muassa aivokalvotulehdusta, verenmyrkytystä, keuhkokuumetta ja korvatulehduksia (2). Tämä Wyethin valmistama ns. 7-valenttinen pneumokokkikonjugaattirokote on ollut Suomessa myynnissä vuodesta 2001. Sitä käytetään tällä hetkellä yli 90 maassa, ja rokotetta on tähän mennessä jaettu yli 200 miljoonaa annosta.

Istanbulin kokouksen avannut Turkin terveysministeri ilmoitti, että Turkki aloittaa lähiaikoina pneumokokkirokotukset. Turkki on siten kolmaskymmenes maa, jossa pneumokokkikonjugaattirokote on yleisessä rokotusohjelmassa. Suomi on yksi harvoista Länsi-Euroopan maista, jossa näin ei ole.

Kansanterveyslaitoksen rokoteosaston suunnitelman mukaan pneumokokkikonjugaattirokote tulee yleiseen rokotusohjelmaan aikaisintaan vuoden 2010 loppupuolella (3). Niiden kahden vuoden aikana, jolloin rokote ei ole yleisessä rokotusohjelmassa, rokottamalla ehkäistävissä olevat pneumokokit ehtivät tappaa varovaisesti arvioiden noin 40 henkilöä, aiheuttaa keuhkokuumeen noin 2 000:lle ja passittaa kirurgiseen korvatoimenpiteeseen noin 4 000 lasta (4).

Ensi vuonna alkavaksi suunnitellussa Kansanterveyslaitoksen toteuttamassa lääkeyhtiö GlaxoSmithKlinen (GSK) pneumokokkikonjugaattirokotetutkimuksessa (5) käytettävä rokote on täysin eri valmiste kuin maailmanlaajuisessa käytössä oleva Wyethin pneumokokkikonjugaattirokote. GSK:n pneumokokkirokotteella ei vielä ole myyntilupaa missään päin maailmaa. Suomessa on esitetty spekulatioita siitä, että viive pneumokokkirokotteen ottamisessa yleiseen rokotusohjelmaan johtuu tästä tutkimuksesta.

Tautitaakka edelleen merkittävä - pian entistä laajempi suoja

Vaikka pneumokokkrokotteen käyttöönotolla on ollut merkittävä vaikutus pneumokokkitaudin esiintyvyyteen, pneumokokin aiheuttama tautitaakka on edelleen merkittävä. Erityisesti bakteerityyppi 19A on noussut merkittäväksi infektioiden aiheuttajaksi monessa maassa. Sen leviämistä on edistänyt bakteerityypin poikkeuksellisen voimakas kyky vastustaa lääkkeiden vaikutusta – sama ominaisuus, joka tekee myös infektioiden hoitamisen haasteelliseksi. (6, 7, 8)

Pneumokokki on tärkein avohoidon ongelmabakteeri myös meillä. Penisilliinit ja makrolidiantibiootit tehoavat pneumokokkiin Suomessa huomattavasti enemmän kuin muissa Euroopan maissa keskimäärin. Lisäksi pneumokokin resistenssi näille tärkeille lääkkeille on meillä lisääntymässä. (9)

Istanbulin kokouksessa tutustuttiin tuoreeseen tutkimustietoon Wyethin tutkimusvaiheessa olevasta rokotteesta. Tutkimustulokset osoittavat, että Wyethin uusi rokote on yhtä tehokas kuin yhtiön nykyinen pneumokokkikonjugaattirokote molempien rokotteiden sisältämiä seitsemää bakteerityyppiä vastaan. Lisäksi uudella rokotteella saadaan aikaan laajennettu suoja kuutta uutta pneumokokkibakteerin tyyppiä vastaan, jotka ovat vastuussa valtaosasta sitä tautitaakkaa, joka jää nykyisellä rokotteella kattamatta. (10, 11, 12, 13)

Suomalaisen tutkimuksen mukaan nykyisellä rokotteella on Suomessa 70 prosentin kattavuus vakavia tauteja aiheuttavia pneumokokkiserotyyppijä vastaan alle viisivuotiailla lapsilla. Uuden rokotteen kattavuus on yli 90 prosenttia (14).

Wyeth arvioi jättävänsä uuden rokotteen myyntilupahakemuksen lääkeviranomaiselle vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä, mahdollisesti jopa aikaisemmin.

Lisätietoja antavat:

Maajohtaja **Vesa Lopenen**, Wyeth, 020 7414 877, LopenenV@wyeth.com
Tuotepäällikkö **Heidi Åhman**, Wyeth, 020 7414 896, AhmanH@wyeth.com

Viitteet:

1. World Health Organization. Pneumococcal conjugate vaccine for childhood immunization, March 2007- WHO position paper. Wkly Epidemiol Record 2007;12:93-104.
2. Prevenar valmisteyhteenvedo.
3. Kansanterveyslaitos, lehdistötiedote 27.5.2008 <http://www.ktl.fi/portal/suomi/esittely/ajankohtaista?bid=2920>
4. Pneumokokkikonjugaattirokotusohjelman kustannusvaikuttavuusanalyysi, KTL 2008

5. Kansanterveyslaitoksen lehdistötiedote 9.9.2008 <http://www.ktl.fi/portal/suomi/esittely/ajankohtaista?bid=3028>
6. Hanage WP, Kaijalainen TH, Syrjänen RK, et al. Invasiveness of Serotypes and Clones of *Streptococcus pneumoniae* among Children in Finland. *Infection and Immunity*. Jan 2005;73(1):431–435.
7. Gherardi G, Fallico L, Del Grosso M, et al. Antibiotic-Resistant Invasive Pneumococcal Clones in Italy. *Journal of Clinical Microbiology*. Feb 2007;45(2):306–312.
8. Vergison A, Tuerlinckx D, Verhaegen J, et al. Epidemiologic Features of Invasive Pneumococcal Disease in Belgian Children: Passive Surveillance Is Not Enough. *Pediatrics*. 2006;118:801–809.
9. Mediuutisten sähköinen uutiskirje, 19.11.2008
10. Kieninger DM, Kueper K, Steul K, et al. Safety & Immunologic Non-inferiority of 13-valent Pneumococcal Conjugate Vaccine Compared to 7-valent Pneumococcal Conjugate Vaccine Given with Routine Vaccines in Healthy Infants. Abstract#2117. Presented at the 48th Annual ICAAC/IDSA 46th Annual Meeting on Monday, October 27, 2008.
11. Grimpel E, Scott D, Laudat F, et al. Safety and Immunogenicity of a 13-valent Pneumococcal Conjugate Vaccine Given with Routine Pediatric Vaccination to Healthy Infants in France. Abstract #2119. Presented at the 48th Annual ICAAC/IDSA 46th Annual Meeting on Monday, October 27, 2008.
12. Klinger C, Snape MD, John T, et al. Immunogenicity of DTAP-IPV-HIB and MENC Vaccines in the UK when Administered with a 13-Valent Pneumococcal Conjugate Vaccine. Abstract#2118. Presented at the 48th Annual ICAAC/IDSA 46th Annual Meeting on Monday, October 27, 2008.
13. Gadzinowski J, Tansey S, Mellelieu T, et al. A Phase 3 Trial Evaluating the Safety, Tolerability, and Immunogenicity of Manufacturing Scale 13-valent Pneumococcal Conjugate Vaccine. Abstract # 2116. Presented at the 48th Annual ICAAC/IDSA 46th Annual Meeting on Monday, October 27, 2008.
14. Klemets P et al. Trends and geographical variation in invasive pneumococcal infections in Finland. *Scan J Infect Dis* 2008;40:621-8

Wyeth on innovatiivinen ja tutkimustoimintaan erikoistunut maailmanlaajuinen lääkealan yritys ja yksi nopeimmin kasvavista lääkealan yrityksistä Pohjoismaissa. Tuotevalikoimastamme löytyy tuotteita useilta terapia-alueilta: keskushermostosairaudet, dermatologia, gastroenterologia, hemofilia, infektioaudit, onkologia, reumatologia, elinsiirrot/immunologia sekä rokotteet.